

ردیف	سؤالات	بارم
۱	جاهای خالی را با عبارت مناسب کامل کنید. الف) اگر امیال و غرایز انسان در کنار او قرار گیرد، منجر به فساد خواهد شد. ب) «حیات طیبه»، حیات قلبی انسان و زندگی جدید و اختصاصی مؤمنان است که در نتیجه و به دست می‌آید. ج) مردم یک جامعه عموماً یک اراده اجتماعی واحد دارند که حاصل از آنها می‌باشد. د) قرآن کریم، از رابطه میان مؤمنان در جامعه با عنوان یاد می‌کند.	۲/۵
۲	عبارات صحیح و غلط را مشخص کنید. الف) امامان (ع) بهره‌مندی از دنیا را در سایه ایمان و تقوا نفی نکردند اما، آن را لازمه سعادت اهل ایمان نمی‌دانستند. ب) انسان با فراموشی خدا، از همه کمالات در مسیر پرورش بعد جسمانی خود استفاده می‌کند. ج) انسان در انتخاب «ولی» مختار نیست و جامعه او را به سمت «ولی» سوق می‌دهد. د) نبرد مؤمنان در جبهه باطل نبردی جمعی است نه فردی.	۲
۳	صحیح‌ترین گزینه را مشخص کنید. ۱- بنابر فرمایش قرآن «... و چون فرشتگان را فرمودیم: برای آدم سجده کنید. پس همه به سجده افتادند...» (بقره / ۳۴) مشخص نمائید در این آیه شریفه منظور از سجده کردن چیست؟ ☐ الف) فرشتگان به عنوان مخلوقاتی پایین‌تر از مقام انسان، در خدمت انسان و رشد او قرار گرفتند. ☐ ب) فرشتگان روبه‌روی آدم پیشانی به خاک نهادند. ۲- کدام واژگان قرآنی، به قدرت انسان بر تسخیر آفریده‌ها اشاره دارد؟ ☐ الف) مَكَّنَ ☐ ب) زَيَّنَ	۱
۴	اصطلاح «حیات دنیا» را از نظر قرآن تعریف نمائید.	۰/۵
۵	هر یک از آیات زیر به کدام ویژگی «قلب» در قرآن کریم اشاره دارد؟ الف) ... قَالُوا أَمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِنْ قُلُوبُهُمْ ... (مائده / ۴۱) ب) إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا ... (انفال / ۲) ج) أَقَلَمَ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ (حج / ۴۶)	۰/۷۵
۶	هر یک از آیات زیر به کدام یک از «کیفیت تعامل اولیا حق با باطل با انسان‌ها» اشاره دارد؟ الف) لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ. (توبه / ۱۲۸) ب) فَأَمَّا مَنْ ظَنَّى وَأَثَرُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى (تازعات / ۳۷-۳۹) ج) فَاسْتَحَفَّ قَوْمَهُ فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَاسِقِينَ (زخرف / ۵۴)	۰/۷۵

ردیف	سؤالات	بارم
۷	هر یک از موارد زیر با کدام یک از ویژگی‌های قرآنی «حیات دنیا» تطابق دارد؟ الف) صادق پنج سال داشته و شب‌ها هنگام خواب به دوست خیالی خود شب بخیر می‌گوید. ب) سوگند که دانش‌آموز پایه دوازدهم و داوطلب شرکت در آزمون ورودی حوزه علمیه و مراکز آموزش عالی در سال تحصیلی جاری است، در برنامه روزانه بیش از اندازه به چینش اتاق مطالعه و مصاحبت با دوستان اهمیت داده به نحوی که بیشتر زمان او صرف این موارد می‌شود.	۰/۵
۸	هر یک از موارد زیر به کدام ویژگی «حیات طیبه» پرداخته است؟ الف) گاه هنگام توبه در شب قدر و یا در خلوت مناجات با خدا، احساس می‌کند واقعاً از بدی متنفر است و هیچ علاقه‌ای به گناه ندارد. ب) انسان‌هایی که با خدا قطع رابطه می‌کنند و کوشش خود را منحصر به اصلاح زندگی دنیا و توسعه آن می‌دانند از دو فشار رنج می‌برند: فشار از جهت نگهداری سرمایه و فشار بابت افزودن بر سرمایه.	۱
۹	تأثیر روح جمعی بر هویت و سرنوشت افراد جامعه چگونه است؟	۰/۵
۱۰	توضیح دهید چرا از نظر قرآن، هر امتی کتابی مخصوص به خود داشته و روز قیامت به سوی آن فرا خوانده می‌شوند؟	۰/۵
۱۱	گفتگوی معلم با فرهاد را بخوانید و بر اساس آن به سؤالات پاسخ دهید. «معلم: لطفاً، با توجه به موفقیتان در درس عربی، به آرش در این درس کمک کنید.» «فرهاد: اگر امروز در درس عربی به او کمک کنم، فردا هم باید به او پول قرض بدهم.» الف) بنویسید نگاه فرهاد به زندگی چه نگاهی است؟ ب) نگاه مقابل و مخالف فرهاد به زندگی چه نگاهی خواهد بود؟ ج) علت تفاوت این دو دیدگاه در چیست؟ د) انسان‌هایی که دیدگاهشان مخالف دیدگاه فرهاد است، بر چه اساس دوست دارند به دیگران کمک کنند؟	۱
۱۲	با توجه به آیه شریه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ» (آل عمران / ۲۰۰) پاسخ سؤالات زیر را بنویسید: الف) «صبر» در این آیه شریفه شامل چه مواردی از صبر می‌باشد؟ ب) اینکه ملت ایران بعد از آزادی اسرای جنگ تحمیلی، در شادی خانواده‌های آزادگان مشارکت داشتند؛ با کدام واژه قرآنی تطابق دارد؟ ج) ثمره این دستورات سه‌گانه چیست؟ د) «صبر»، «مصابره» و «مرابطه» در سایه کدام عامل معنوی می‌تواند خیر دنیا و سعادت اخروی را به ارمغان آورد؟	۱/۵

ردیف	سؤالات	بارم
۱۳	در آیه شریفه ﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَتَازَعُوا فَعْفَشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ انفال / ۴۶ برای افراد جامعه دو فرمان و یک نهی صادر شده است، بر اساس ترتیب عبارات، بنویسید: الف) این فرامین و نهی کدامند؟ ب) ترتیب عبارات آیه شریفه، بیان کننده چه حقیقتی است؟	۱/۲۵
۱۴	پاسخ کامل سؤالات زیر را بنویسید. محور و هدف حرکت اعضای «جامعه الهی» و «جامعه طاغوتی» را با یکدیگر مقایسه کنید.	۱
۱۵	چرا مدیریت اراده انسانها متعلق به ولی جامعه است؟	۰/۵
۱۶	دلیل اینکه برخی افراد با علوم دینی به خوبی آشنا هستند اما اخلاق و عمل دینی صحیحی ندارند، چیست؟ توضیح دهید.	۰/۷۵
۱۷	در سامان بخشیدن به اجتماع، تفاوت اصلی برنامه انبیاء با اندیشه‌های بشری را بنویسید.	۲
۱۸	چرا زندگی و انجام فعالیت‌های علمی در کشوری که تحت ولایت طاغوت است، کاری مذموم و ناپسند است؟	۱

رشته: معارف اسلامی

زمان: ۹۰ دقیقه

نوبت: دی ۱۴۰۳

تاریخ: ۱۴۰۳/۱۰/۰۲

نام و نام خانوادگی:

- ۱- الف) بی‌نهایت‌طلبی (درس ۱) ب) ایمان و عمل صالح (درس ۶) ج) روح جمعی (درس ۸) د) اخوت (درس ۱۰)
- ۲- الف) غلط (درس ۲) ب) صحیح (درس ۴) ج) غلط (درس ۹) د) صحیح (درس ۱۰)
- ۳- ۱- گزینه الف (درس ۱) ۲- گزینه الف (درس ۲)
- ۴- حیات دنیا: یعنی مرتبه پایین‌تر حیات انسان، که مربوط به جسم مادی او و پرداختن به نیازهای مادی‌اش است. (درس ۳)
- ۵- الف) قلب جایگاه ایمان (درس ۵) ب) قلب، محل احساسات باطنی (درس ۵) ج) قلب، ابزار علم و ادراک (درس ۵)
- ۶- الف) برخورد براساس تحقیر یا تکریم انسان‌ها (درس ۹) ب) هدایت به سمت حیات دنیا یا حیات طیبه (درس ۹) ج) تعطیل یا فعال کردن عقل و اندیشه (درس ۹)
- ۷- الف) لعب به معنای بازی است که معمولاً کودکان برای رسیدن به هدفی خیالی که در ذهن خود دارند، به آن می‌پردازند. (درس ۳)
- ب) لهو به معنای سرگرمی و مشغول شدن به امور غیر مهم است به طوری که انسان را از هدف اصلی و وظیفه‌ی واجب خود بازدارد. (درس ۳)
- ۸- الف) فزونی علم و آگاهی (درس ۶) ب) طمأنینه و آرامش درونی (درس ۶)
- ۹- جهت‌گیری‌های کلی و عمومی زندگی آن‌ها را تعیین خواهد کرد. (درس ۸)
- ۱۰- جوامع حاصل جمع مردمانی هستند که با فرهنگ، اعتقادات و علایق مشترک با هم زندگی می‌کنند و ارتباطی تنگاتنگ با یکدیگر دارند. (درس ۸)
- ۱۱- الف) خودخواهانه و دنیاگرایانه (درس ۴) خداخواهانه (درس ۴)
- ج) جهان‌بینی انسان که بر اساس شناخت از حقیقت خود شکل می‌گیرد. (درس ۴)
- ۱۲- الف) صبر در این آیه به صورت مطلق آمده / شامل انواع صبر یعنی صبر بر سختی‌ها، صبر در راه اطاعت خدا و صبر بر ترک گناهان می‌شود. (درس ۸)
- ب) مرابطه (درس ۸) ج) نوشتن واژه فلاح یا واژه رستگاری (درس ۸) د) تقوا (درس ۸)
- ۱۳- الف) امر به حمایت و اطاعت از رسول، نهی از نزاع و تفرقه، امر مؤمنان به صبر (درس ۹)
- ب) ترتیب عبارات آیه نشان‌دهنده‌ی آن است که اطاعت از ولی در جامعه، مانع نزاع و درگیری میان احزاب و گروه‌ها می‌شود و در نهایت، از قدرت و اقتدار آن جامعه محافظت خواهد کرد. (درس ۹)
- ۱۴- در جامعه الهی، محور و هدف حرکت اعضای جامعه در راستای توحید و تقرب به خدا بوده و هویت جمعی بر این مبنا شکل می‌گیرد. از سوی دیگر، در جامعه‌ی طاغوتی، محور حرکت اعضا، طاغوت و آنچه به جای خدا می‌پرستند بوده و همین امر هویت جمعی آنها را می‌سازد. (درس ۹)
- ۱۵- زیرا زمانی که انسان کسی را (الهی یا غیر الهی) به عنوان «ولی» انتخاب می‌کند تحت سرپرستی او قرار می‌گیرد به تدریج نظام زندگیش بر مبنای اراده و خواست او شکل می‌گیرد. (درس ۹)
- ۱۶- تا قلب به میدان نیاید، انسان با حقایق ارتباط برقرار نمی‌کند. خدا باید از اندیشه عبور کند و در مرکز وجود انسان که قلب اوست، وارد شود تا انسان نورانی شده و به نور الهی هدایت گردد. اینکه برخی افراد با علوم دینی به خوبی آشنا هستند اما اخلاق و عمل دینی صحیحی ندارند، به همین علت است. (درس ۵)
- ۱۷- خدایی که انسان را آفریده است، هم بهترین قانون را برای جامعه‌سازی و ساماندهی امور اجتماعی دارد و هم دقیق‌ترین برنامه را برای انسان‌سازی و معنویت یکایک انسان‌ها ارائه کرده است. آنچه اندیشه‌های بشری از آن غفلت کرده‌اند، ساخته شدن خود انسان‌هاست. بدون معنویت و حیات طیبه انسانی حتی با بهترین قوانین هم نمی‌توان وحدت، آزادی و عدالت اجتماعی را ایجاد و مستقر نمود و اختلافات و نزاع‌ها را از میان برداشت. همین، تفاوت اصلی برنامه‌ی انبیاء با اندیشه‌های بشری و مادی است. (درس ۷)
- ۱۸- اهمیت همراهی ولیّ حق در مقابل جبهه باطل تا آنجاست حتی یک فرد ملسمان اگر با زندگی در کشوری که تحت ولایت طاغوت است و انجام دادن فعالیت‌های مختلف علمی و اجرایی، موجب تقویت جبهه باطل و رشد علمی و فرهنگی آن شود، کار مذموم و ناپسندی انجام داده است، یا بنویسد: زیرا که علم و هنر می‌توانست در خدمت حکومت حق و تقویت آن قرار گیرد؛ در حالی که نقطه‌ی مقابل آن را تقویت کرده است. (درس ۱۰)